

Eindrapport

**VERKENNEND VELDONDERZOEK FLORA- EN FAUNAWET
VOORMALIGE VUILSTORT STEENBAKKERSWEG TE BORNE**

Adviesbureau

Mertens

Eindrapport

VERKENNEND VELDONDERZOEK FLORA- EN FAUNAWET VOORMALIGE VUILSTORT STEENBAKKERSWEG TE BORNE

rapportnr. 2013.1605

augustus 2013

In opdracht van:
Gemeente Borne
Postbus 200,
7620 AE Borne

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456

E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2013.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

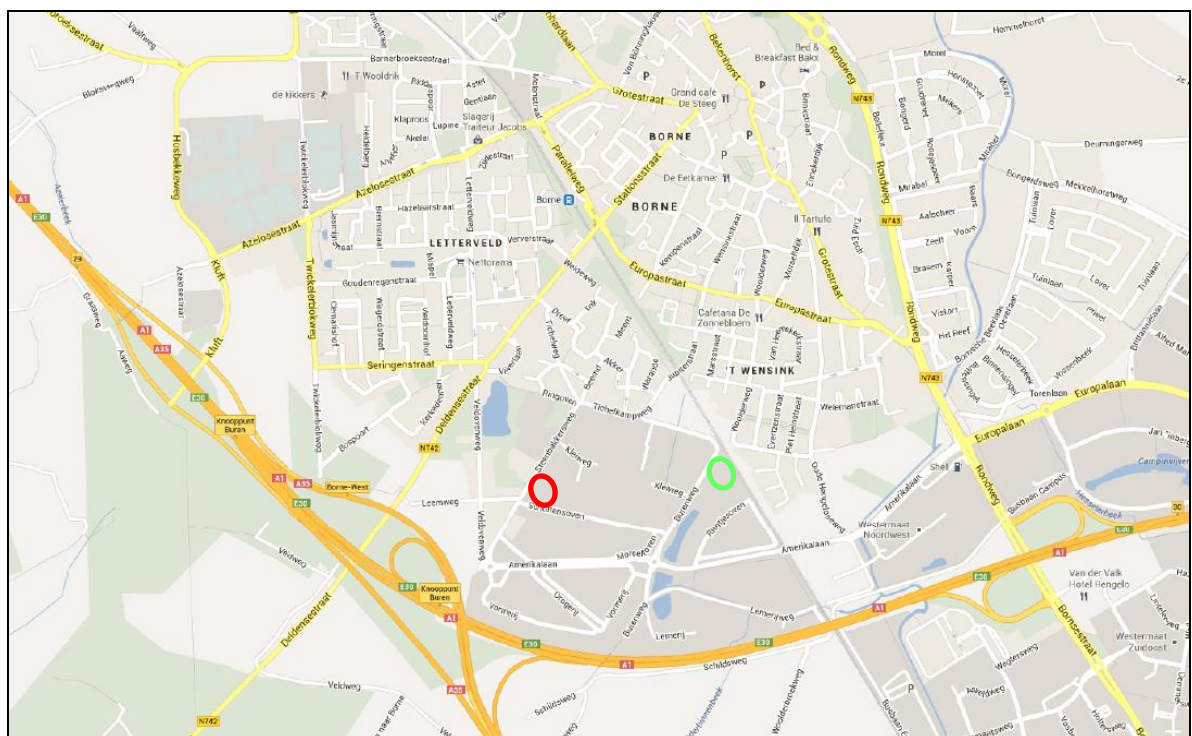
INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 AANLEIDING	2
1.2 LIGGING	2
1.3 DE PLANNEN	5
1.4 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	5
1.5 OPBOUW RAPPORT	6
2. FLORA- EN FAUNAWET	7
2.1 FLORA- EN FAUNAWET	7
2.2 RODE LIJST	8
3 METHODE.....	9
4 RESULTAAT VOORMALIGE VUISTORT	10
4.1 FLORA	10
4.2 VLEERMUIZEN	10
4.3 OVERIGE ZOOGDIEREN	10
4.4 BROEDVOGELS.....	11
4.5 AMFIBIEËN	12
4.6 REPTIELEN.....	12
4.7 VISSSEN	12
4.8 OVERIGE.....	12
5 RESULTAAT DE VELDKAMPVIJVER	13
5.1 FLORA	13
5.2 VLEERMUIZEN	13
5.3 OVERIGE ZOOGDIEREN	13
5.4 BROEDVOGELS.....	13
5.5 AMFIBIEËN	13
5.6 REPTIELEN.....	14
5.7 VISSSEN	14
5.8 OVERIGE.....	14
6 SAMENVATTENDE CONCLUSIE	15
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	17
BIJLAGEN	1
1. BEGRIPPEN.....	2
2. WAARNEMING.NL.....	4

1 AANLEIDING

1.1 Inleiding

Er is het voornemen voor de sanering van een voormalige vuilstort aan de Steenbakkersweg te Borne (zie figuur 1). Dit zal plaats vinden door de vervuiling in te pakken met onder andere grond uit een te realiseren veldkampvijver (zie figuur 1). Het voorkomen van beschermde soorten vormt een te onderzoeken aspect op grond van de Flora- en faunawet. De gemeente Borne heeft aan Adviesbureau Mertens B.V. uit Wageningen gevraagd om een verkennd veldonderzoek uit te voeren naar het voorkomen van wettelijk beschermde soorten en om bij het eventueel voorkomen hiervan aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd.

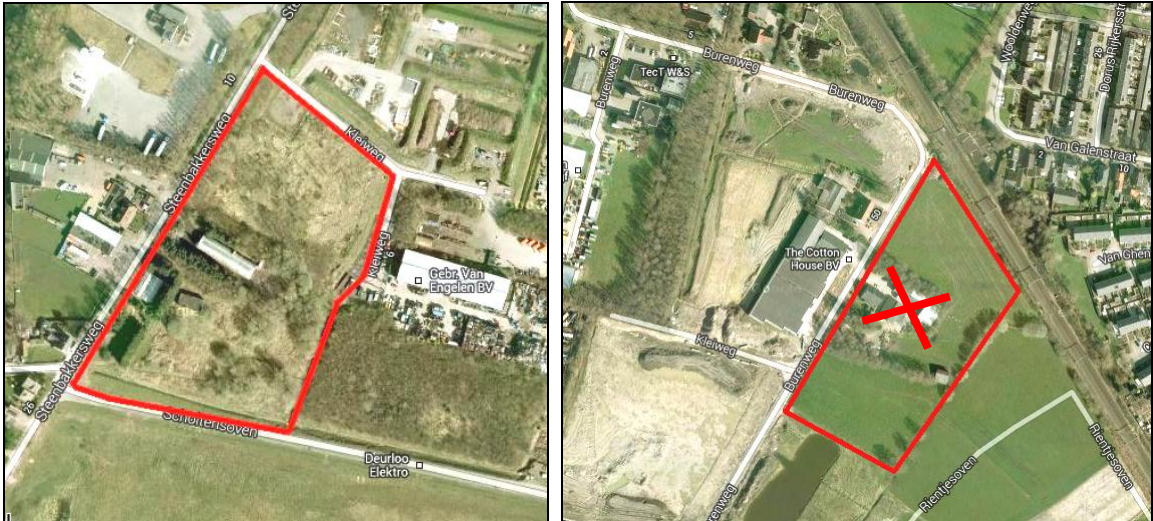

Figuur 1. Globale ligging van de voormalige vuilstort aan de Steenbakkersweg (rood) en Veldkampvijver (groen) te Borne.

1.2 Ligging

De voormalige vuilstort ligt op de noordoosthoek van de kruising van de Steenbakkersweg en de Scholtensoven (zie figuur 2). Dit gebied is begroeid met planten en bomen (zie hoofdstuk 3). Op het terrein bevinden zich een loods van de carnavalsvereniging, een pand van de postduivenvereniging en een kleine opslag van een wijkvereniging. Direct naast het terrein ligt een autorecyclebedrijf.

Het gebied van de Veldkampvijver betreft (voormalige) agrarische grond. Er is een houtwal gelegen en ten noorden van deze houtwal was voorheen een boerderij. Deze boerderij was ten tijde van onderhavig onderzoek al volledig afgebroken (zie figuur 4).

Figuur 2. Exacte ligging gebied vuilstort (links) en VeldkampVijver (rechts).

Figuur 3. Aanzichten van de voormalige vuilstort Steenbakkersweg te Borne (17 juni 2013).

Vervolg figuur 3. Aanzichten van de voormalige vuilstort Steenbakkersweg te Borne (17 juni 2013).

Figuur 4. Aanzicht van De Veldkampvijver .

1.3 De plannen

In juni 2012 heeft de gemeenteraad een motie ingediend waarin werd gesteld dat stortgat 2 aan de Steenbakkersweg moet worden gesaneerd. Daarbij moet worden onderzocht of het mogelijk is het terrein duurzaam recreatief in te richten. Er is een saneringsplan en een inrichtingsplan (zie figuur 5) opgesteld die door het College van Burgemeester en Wethouders zijn vastgesteld.

In verband met de sanering moet het gehele terrein kaal worden gemaakt om de vervuiling in te pakken en te voorzien van een leeflaag (ca. 80 cm) die kan worden ingepland. De aarde van de leeflaag wordt verkregen uit de te realiseren Veldkampvijver aan de Burenweg. Als gevolg hiervan zal een vijver ontstaan dat samen zal gaan met het rooien van de houtwal.

Figuur 5. Inrichtingsplan voormalige vuilstort Steenbakkersweg te Borne.

1.4 Doelstellingen van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet voorkomen op de voormalige vuilstort en De Veldkampvijver en in de directe omgeving te verwachten zijn. Anderzijds worden de consequenties van deze aanwezigheid voor de planontwikkeling weergegeven.

Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde planten- en diersoorten komen (mogelijk) voor op de voormalige vuilstort en De Veldkampvijver en in de directe omgeving?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde planten- en diersoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de plansituatie op wettelijk beschermde planten- en diersoorten?

1.5 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de Flora- en faunawet (hoofdstuk 2) komen achtereenvolgens aan de orde:

- De onderzoeksmethode (hoofdstuk 3).
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten (hoofdstuk 4 (voormalige vuilstort) en 5 (De Veldkampvijver)).
- Een beoordeling van de effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 5).
- Een samenvattende conclusie (hoofdstuk 6).

2. FLORA- EN FAUNAWET

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van de soortbescherming in de Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). Deze soortenbescherming van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, holen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken en vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Een ruimtelijke ingreep kan gepaard gaan met negatieve effecten op planten en dieren. Om een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen die negatieve effecten heeft op beschermde soorten, is in een aantal gevallen een ontheffing van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu noodzakelijk. Om een dergelijke ontheffing te kunnen verkrijgen, moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten. Qua mate van bescherming kan onderscheid worden gemaakt in de volgende drie beschermingsregimes.

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)

Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 een algemene vrijstelling. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden.

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)

Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen die negatieve effecten voor deze soorten hebben. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die niet conform de gedragscode worden uitgevoerd.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan, vanwege de Vogelrichtlijn te beschermen vogelsoorten en soorten die zijn opgenomen bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das en waterspitsmuis) geldt dat een ontheffing alleen wordt verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat en er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Volgens de in 2009 uitgevaardigde 'Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet' van de Dienst Regelingen die namens de Minister van Economische Zaken, Landbouw (huidige Minister Infrastructuur en Milieu) en Innovatie de ontheffingsaanvragen in behandeling neemt, is geen ontheffing benodigd, indien door mitigerende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen kan worden gegarandeerd. Om zekerheid te verkrijgen of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden ter goedkeuring van die maatregelen." Op basis van jurisprudentie worden sinds maart 2013 weer ontheffingen verleend.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 herzien. Aan de op deze lijst genoemde soorten komt bescherming toe voor zover zij vallen onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet.

Alleen op basis van 'gunstige staat van instandhouding' kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die niet afnemen in aantal (geen Rode lijstsoort) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten die wél op de Rode lijst staan) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk, ondanks dat zij niet zijn beschermd. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats.

3 METHODE

Op woensdag 17 juni 2013 is een bezoek gebracht aan de voormalige vuilstort en de Veldkampvijver en de directe omgeving. Gedurende dit bezoek zijn deze gebieden en de omgeving beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Dit vond plaats aan de hand van aanwezige ecotopen en sporen. Er is daarnaast gebruik gemaakt van bestaande verspreidingsgegevens om het (potentieel) voorkomen van beschermde soorten in de deelgebieden te bepalen. Het gebiedsbezoek van de voormalige vuilstort vond plaats vanaf de rand omdat het niet toegestaan is en te gevaarlijk om het terrein te betreden.

4 RESULTAAT VOORMALIGE VUILSTORT

4.1 Flora

In het gebied van de voormalige vuilstort komen diverse ecotopen voor met de daarin specifieke flora. Het betreft jong bos bestaande uit overwegend wilg en elzen, struweel bestaande uit riet, kruidachtige vegetaties bestaande uit grassen en overige zaadplanten en verder pioniervegetaties op enkele delen die niet of slecht begroeid zijn. Aangezien het gebied van de vuilstort al sinds de jaren '70 (gedeeltelijk) braak ligt is het mogelijk dat zich sindsdien beschermde soorten hebben gevestigd zoals rietorchis en vogelmelk. Deze soorten zijn echter niet aangetroffen gedurende onderhavig verkennend onderzoek omdat het terrein van de vuilstort niet kon worden betreden.

4.2 Vleermuizen

Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet worden uitgesloten. Mogelijk bevinden zich in de bomen gaten van bijvoorbeeld spechten waarin vleermuizen zoals de watervleermuis of ruige dwergvleermuis zich ophouden. Het voorkomen van winterverblijfplaatsen kan echter worden uitgesloten omdat ondergrondse ruimten en bomen met voldoende dikte ontbreken.

In het gebied zijn diverse opgaande landschapselementen die een onderdeel kunnen zijn in een (potentiële) vliegroute van vleermuizen. Vleermuizen zoals de watervleermuis kunnen deze opgaande landschapselementen gebruiken als vliegroute.

Het voorkomen van migratieroutes van vleermuizen wordt uitgesloten. De voormalige vuilstort sluit namelijk niet aan op grootschalige landschapselementen zoals dijken en kanalen.

Met de realisatie van de plannen zal het gebied van vorm veranderen. Alle vegetatie zal verdwijnen. Het gebied krijgt een deel groen terug in de vorm van cultuurgroen waardoor er voldoende foerageermogelijkheden blijven bestaan in de gebruiksfase. In de omgeving zijn daarnaast voldoende alternatieve foerageermogelijkheden. Aangezien in de aanlegfase echter een aanzienlijk deel foerageergebied verloren gaat kunnen effecten op foerageermogelijkheden in de aanlegfase niet worden uitgesloten.

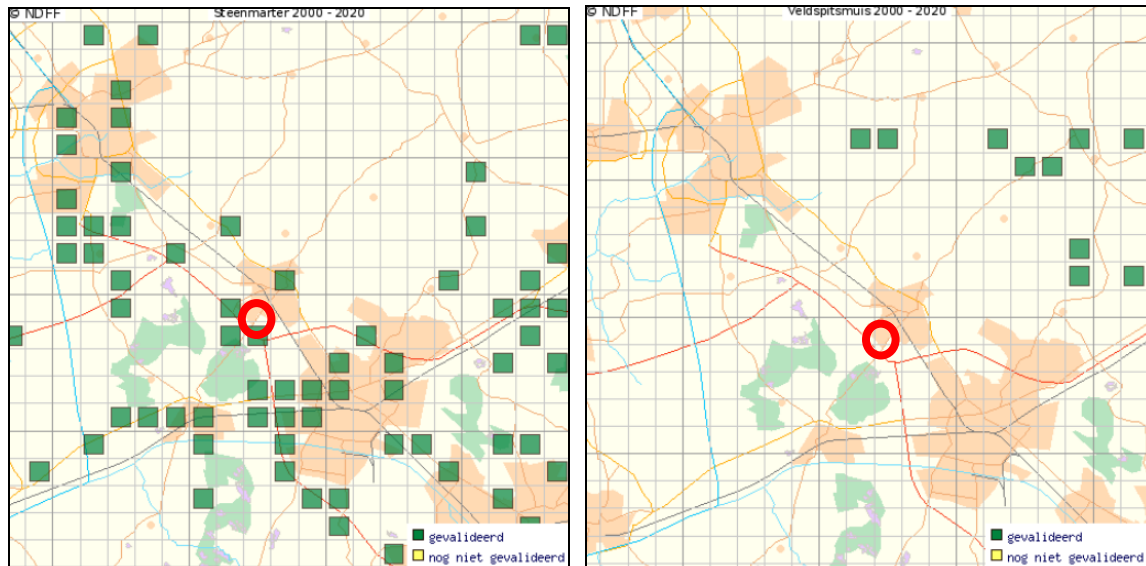
4.3 Overige zoogdieren

Ter plaatse van het plangebied van de voormalige vuilstort zijn licht beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen op 17 juni 2013 (konijn, ree) en is er een reële kans op het voorkomen van licht beschermde kleine grondgebonden zoogdieren als mol, bosmuis, huis- en bosspitsmuis. Gedurende het verkennend veldbezoek werden daadwerkelijk sporen waargenomen van konijn, ree. Via waarneming.nl (zie bijlage 2) wordt verder nog haas gemeld.

Het voorkomen van matig beschermde soorten is niet mogelijk. In de omgeving van Borne wordt veelvuldig eekhoorn aangetroffen. Voor eekhoorn is het bos echter te open en het bos is niet van voldoende ouderdom om vruchten te dragen (> 80 jaar). Eekhoorns kunnen het gebied echter gebruiken als doortrekgebied en er kunnen nestplaatsen voorkomen. Op grond hiervan mogelijk een negatief effect ontstaan op de eekhoorn van de plannen.

Verder is steenmarter een veelvuldig waargenomen soort in en rond Borne (zie figuur 6). Deze soort heeft een verscholen levenswijze in leegstaande woonbebouwing in een omgeving met veel voedsel (bijvoorbeeld konijnen en vogels). De voormalige vuilstort voldoet aan deze voor voedsel maar er zijn geen nestelmogelijkheden. Effecten op de steenmarter worden derhalve uitgesloten.

In de ecotopen met meerjarige kruidachtige vegetaties is er een kans op het voorkomen van de zwaar beschermde veldspitsmuis. Deze soort wordt aangetroffen ten noordoosten van Borne (zie figuur 6). Aangezien De vuilstort is gelegen ten zuidwesten van Borne wordt deze soort uitgesloten.

Figuur 6. Verspreiding van de steenmarter en de veldspitsmuis (www.telmee.nl).

Het plangebied en omgeving is verder potentieel leefgebied van de das. De das is echter nog niet vastgesteld rond Borne, vandaar dat het voorkomen ook minder waarschijnlijk is.

4.4 Broedvogels

In de bossages zijn nesten van ekster, zwarte kraai, merel en duif vastgesteld. Het is aannemelijk dat de voormalige vuilstort verder wordt gebruikt door algemene broedvogels zoals fitis, zanglijster en tijtjaf. In verband met het voorkomen van deze algemene broedvogels zonder vaste rust- en verblijfplaatsen dienen de werkzaamheden te worden gestart buiten het broedseizoen en/of er dient op een manier gewerkt te worden dat nesten en eieren van vogels niet worden beïnvloed.

De Flora- en faunawet ziet toe op de bescherming van gebruikte nesten en nesten die jaarrond of jaarlijks worden gebruikt; deze zijn ook buiten het broedseizoen beschermd. Sinds de zomer van 2009 heeft het bevoegd gezag inzake de Flora- en faunawet een indicatieve lijst met jaarrond beschermde vogels gepubliceerd (LNV, 2009). De verblijfplaatsen van deze vogels zijn ook buiten het broedseizoen beschermd via de Flora- en faunawet (LNV, 2009). Op deze lijst staat de ransuil als soort met vaste rust- en verblijfplaatsen. De ransuil is tevens opgenomen op de Rode lijst van bedreigde diersoorten met het criterium bedreigd. In oude nesten van ekster en kraai is kan mogelijk ransuil broeden. Ransuil is ook waargenomen in het verleden (zie bijlage 2).

Het voorkomen van overige vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen zoals buizerd en sperwer is tevens mogelijk omdat de bomen binnen de vuilstort daartoe voldoende groot zijn.

In verband met de kans op het voorkomen van mogelijke vogelnesten die jaarrond worden beschermd (ransuil, buizerd en sperwer) is aanvullend onderzoek naar deze nestplaatsen van belang. Deze soorten zijn namelijk verstoringgevoelig en pas na afronding van de aanvullende inventarisatie kan worden

bepaald of verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden en hoe hiermee moet worden omgegaan.

4.5 Amfibieën

Mogelijk komen in het gebied algemene amfibieën voor, zoals de middelste groene kikker, bruine kikker en gewone pad. Voor deze soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Op basis van aanwezige ecotopen en algemene verspreiding (Cremers & Delft, 1999) wordt het voorkomen van matig of zwaar beschermde amfibieën uitgesloten.

4.6 Reptielen

Op basis van verspreiding (ostrand van Twente) is het in potentie mogelijk dat er reptielen voorkomen (Cremers & Delft, 1999). Het betreft levendbarende hagedis en hazelworm. Gelet op de aanwezige ecotopen wordt het voorkomen van deze soorten echter uitgesloten.

4.7 Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater wordt het voorkomen van vissen op de voormalige vuilstort Steenbakkersweg te Borne uitgesloten.

4.8 Overige

Gezien de huidige aanwezige ecotopen en de aanwezige ecotopen kan de aanwezigheid van beschermde geleedpotigen en mollusken (o.a. brede geelgerande waterroofkever, zeggekorfslak) worden uitgesloten.

5 RESULTAAT DE VELDKAMPVIJVER

5.1 Flora

Het plangebied van De Veldkampvijver bestaat overwegend uit grasland. Het voorkomen van beschermde planten wordt hierin uitgesloten. De houtwal is verder oud en bestaat uit bos. Gedurende het verkennend veldonderzoek op 17 juni 2013 konden hierin geen beschermde planten worden aangetroffen. Effecten op beschermde planten worden derhalve uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen wordt uitgesloten. Binnen en direct rond De Veldkampvijver ontbreekt het aan bomen met geschikte gaten. Zulke gaten zijn namelijk niet vastgesteld gedurende het verkennend veldbezoek op 17 juni 2013. In het gebied zijn geen ondergrondse bouwwerken aanwezig. Op grond hiervan kan het voorkomen van verblijfplaatsen worden uitgesloten.

De houtwal is een (potentiële) vliegroute van vleermuizen. Vleermuizen zoals de watervleermuis kunnen deze doorgaande houtwal gebruiken als vliegroute.

Het voorkomen van migratieroutes van vleermuizen wordt uitgesloten. De houtwal sluit namelijk niet aan op grootschalige landschapselementen zoals dijken en kanalen.

Met de realisatie van de plannen zal het gebied van vorm veranderen. Het gebied krijgt een deel groen terug in de vorm van cultuurgroen waardoor er voldoende foerageermogelijkheden blijven bestaan. In de omgeving zijn daarnaast voldoende alternatieve foerageermogelijkheden. Effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen worden derhalve niet voorzien.

5.3 Overige zoogdieren

Op grond van de aanwezige ecotopen is het alleen mogelijk dat er algemene kleine grondgebonden zoogdieren voorkomen zoals veldmuis, konijn, mol en haas. In de houtwal kunnen verder rossen woelmuis en bosspitsmuis voorkomen. Deze soorten zijn licht beschermd. Voor de licht beschermde soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet.

5.4 Broedvogels

Het voorkomen van broedvogels is aannemelijk. In de houtwal kunnen diverse bossoorten voorkomen. Het voorkomen van vogels met vaste rust en verblijfplaatsen is echter uitgesloten. Gedurende het verkennend veldonderzoek op 17 juni 2013 zijn namelijk geen aanwijzingen van het voorkomen van deze soorten vastgesteld.

5.5 Amfibieën

Mogelijk komen in het plangebied van De Veldkampvijver algemene amfibieën voor, zoals de bruine kikker en gewone pad. Voor deze soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Gelet op

de aanwezige ecotopen en ligging wordt het voorkomen van matig of zwaar beschermde soorten uitgesloten.

5.6 Reptielen

Op basis van verspreiding (ostrand van Twente) is het in potentie mogelijk dat er reptielen voorkomen. Reptielen voor (Cremers & Delft, 1999). Het betreft levendbarende hagedis en hazelworm. Gelet op de aanwezige ecotopen wordt het voorkomen van deze soorten echter uitgesloten.

5.7 Vissen

Binnen het plangebied van De Veldkampvijver is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van vissen wordt derhalve uitgesloten.

5.8 Overige

Gezien de huidige aanwezige ecotopen en de aanwezige ecotopen kan de aanwezigheid van beschermde geleedpotigen en mollusken (o.a. brede geelgerande waterroofkever, zeggekorfslak) worden uitgesloten.

6 SAMENVATTENDE CONCLUSIE

Er zijn plannen voor de sanering van een voormalige vuilstort aan de Steenbakkersweg te Borne. Dit zal plaats vinden door de vervuiling in te pakken met onder andere grond uit een te realiseren vijver in de directe nabijheid van de stort. Dit voornemen zou een negatief effect kunnen hebben op beschermde soorten. Op grond hiervan is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten.

Uit het onderzoek komt naar voren dat in het gebied van de vuilstort het voorkomen van matig en zwaar beschermde planten, vleermuizen en broedvogels met vaste rust- en verblijfplaatsen niet kan worden uitgesloten (zie tabel 1). Er is daarnaast kan dat de houtwal in het gebied van de Veldkampvijver een begeleidend element vormt voor vleermuizen (zie tabel 1).

Tabel 1. Overzicht van de aanwezige soort(groep)en in het gebied van de voormalige vuilstort Steenbakkersweg en De Veldkampvijver te Borne (+ = aanwezig, - = afwezig).

Soort(groep)	Stortplaats	Veldkamp/ vijver	Aanvullend onderzoek
Planten			
Rietochis	+	-	+
Vogelmelk	+	-	+
Vleermuizen			
Verblijfplaatsen	+	-	+
Vliegroute	+	+	+
Migratieroute	-	-	-
Foerageermogelijkheden	+	-	+
Overige zoogdieren			
Licht beschermde soorten	+	+	-
Steenmarter	-	-	-
Das	-	-	-
Eekhoorn	+	-	+
Veldspitsmuis	-	-	-
Broedvogels			
Algemene soorten	+	+	-
Ransuil	+	-	+
Sperwer	+	-	+
Buizerd	+	-	+
Amfibieën			
Licht beschermde soorten	+	+	-
Matig en zwaar beschermde soorten	-	-	-
Reptielen	-	-	-
Vissen	-	-	-
Overige	-	-	-

Tijdens het veldonderzoek naar de deze soort(groep)en zal tevens moeten worden gelet op eventuele afwijkende situaties (bijvoorbeeld graafsporen das), ook al worden deze niet verwacht.

Er komen daarnaast algemene broedvogels voor in beide gebieden. Voor deze algemene broedvogels geldt dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd buiten het broedseizoen of op een manier dat nesten en eieren niet worden geschaad.

Verder komen er in beide gebieden algemene amfibieën en zoogdieren voor. Voor deze soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Het voorkomen hiervan heeft derhalve geen procedure consequenties en beïnvloedt tevens de uitvoering niet.

Aangezien beschermde soorten kunnen voorkomen en effecten hierop niet kunnen worden uitgesloten is een gerichte veldinventarisatie noodzakelijk naar het voorkomen en de mogelijke verspreiding en het terreingebruik van deze beschermde soorten. Pas na afronding van deze aanvullende gerichte inventarisatie in het gebied van de startplaats naar het voorkomen van matig en zwaar beschermde planten (rietorchis, vogelmelk), vleermuizen (zomerverblijfplaatsen, vliegrouen en foerageermogelijkheden), eekhoorn en broedvogels met vaste rust- en verblijfplaatsen (ransuil, sperwer, buizerd) en in het gebied van de veldkampvijver (vliegroue vleermuizen) kan worden bepaald of verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden en hoe hiermee moet worden omgegaan. Een dergelijke inventarisatie kan op zijn vroegst worden uitgevoerd in de periode half augustus t/m het voorjaar van 2014.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Bergmans, W., Zuiderwijk, A., 1986. Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun bedreiging. KNNV 1-177
- Bink, F.A., 1992. Ecologische Atlas van de dagvlinders van Noordwest-Europa. Schuyt en Co Uitgevers en Importeurs BV, Haarlem.
- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar. V. van, Smeenk, C., Thissen, J.B.M., 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. KNNV 1-336.
- Cremers, R., Delft, J., 1999. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV-Uitgeverij.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Gerstmeier, R., Romig, T., 1997. Zoetwatervissen van Europa, Tirion, Baarn, 1-368.
- Hustings, F., Vergeer, J.W., Eekelder, P., 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, SOVON, Beek-Upbergen, 1-584.
- Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W., 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV, Utrecht, 1-260.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.
- SOVON, 1987. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Nie, H.W. de, 1996. Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem, 1-151.
- Spikmans, F, Jong, T. de, 2006. Het waarnemen van zoetwatervissen, Nijmegen, 1-55.

Website

- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

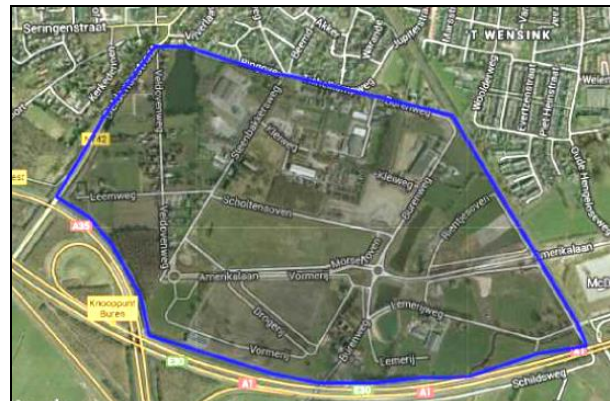
1. BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoorvleermuis waarbij het in april valt (vroeg voorjaar). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als "herfst situatie".
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa versa (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolokatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Vorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwermt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.

Winterverblijfplaats Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hibernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

2. WAARNEMING.NL

Zoogdieren

Borne - De Veldkamp
 Type: Gebied Status: Actief

Waarnemingen
 Vernieuwd op: 07-08-2013 11:14 Volgende vernieuwing om: 07-08-2013 12:04

soortgroep: Zoogdieren >= Algemeen

begindatum: 2009-08-07

einddatum: 2013-08-07 20 rijen Alleen eigen waarnemingen OK

Datum	Aantal	stadium (kleed)	Gedrag	Soort	Waarnemer	Subgebied	
09-04-2013	1	adult	foeragerend	Haas - <i>Lepus europaeus</i>	Gijs Haverkamp		✓
13-03-2013	2	onbekend	ter plaatse	Haas - <i>Lepus europaeus</i>	Bert Haamberg		✓
14-01-2013	1	onbekend	ter plaatse	Haas - <i>Lepus europaeus</i>	Erwin Veldman		✓
01-01-2011	1	onbekend	ter plaatse	Konijn - <i>Oryctolagus cuniculus</i>	R.C. Grootenboer		✓
14-05-2010	1	onbekend	ter plaatse	Konijn - <i>Oryctolagus cuniculus</i>	R.C. Grootenboer		✓
11-09-2009	1	onbekend	ter plaatse	Haas - <i>Lepus europaeus</i>	R.C. Grootenboer		✓

Amfibieën en reptielen

Borne - De Veldkamp
 Type: Gebied Status: Actief

Waarnemingen
 Vernieuwd op: 07-08-2013 11:18 Volgende vernieuwing om: 07-08-2013 12:08

soortgroep: Reptielen en amfibieën >= Algemeen

begindatum: 2009-08-07

einddatum: 2013-08-07 20 rijen Alleen eigen waarnemingen OK

Datum	Aantal	stadium (kleed)	Gedrag	Soort	Waarnemer	Subgebied	
15-09-2011	1	onbekend	ter plaatse	Groene Kikker spec. - <i>Pelophylax spec.</i>	Peter van der Heijden		✓

Vogels

Borne - De Veldkamp							
Type: Gebied Status: Actief							
Waarnemingen							
Vernieuwd op: 07-08-2013 11:19 Volgende vernieuwing om: 07-08-2013 12:09							
soortgroep		Vogels		>= Vrij algemeen			
begindatum		2009-08-07					
einddatum		2013-08-07		20 rijen		☐ Alleen eigen waarnemingen <input type="button" value="OK"/>	
Datum	Aantal	stadium (kleed)	Gedrag	Soort	Waarnemer	Subgebied	
09-06-2013	3	onbekend	ter plaatse	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	G. Lansink		
08-06-2013	1	adult	foeragerend	Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>	Gijs Haverkamp		
22-05-2013	1	adult	foeragerend	Oeverloper - <i>Actitis hypoleucos</i>	Gijs Haverkamp		
29-03-2013	1	onbekend	overvliegend	Ransuil - <i>Asio otus</i>	Timo Roeke		
04-03-2013	1	onbekend	overvliegend	Kraanvogel - <i>Grus grus</i>	Timo Roeke		
04-10-2012	1	onbekend	ter plaatse	Noordse Kauw - <i>Coloeus monedula monedula</i>	Timo Roeke		
15-04-2012	1	onbekend	ter plaatse	Beflijster - <i>Turdus torquatus</i>	Timo Roeke		
06-03-2012	21	onbekend	overvliegend	Kraanvogel - <i>Grus grus</i>	Timo Roeke		
18-06-2011	2	onbekend	ter plaatse	Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>	Frans Bakker		
01-12-2010	9	onbekend	ter plaatse	Kleine Barmisj - <i>Carduelis cabaret</i>	Timo Roeke		
24-07-2010	1	onbekend	ter plaatse	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	Timo Roeke		
24-07-2010	1	onbekend	ter plaatse	Grote Gele Kwikstaart - <i>Motacilla cinerea</i>	Timo Roeke		
31-05-2010	1	onbekend	baltzend / zingend	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	R.C.Grootenboer		
19-05-2010	1	onbekend	ter plaatse	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	R.C.Grootenboer		
16-05-2010	1	adult	ter plaatse	Kleine Plevier - <i>Charadrius dubius</i>	R.C.Grootenboer		
14-05-2010	1	adult	ter plaatse	Kleine Plevier - <i>Charadrius dubius</i>	R.C.Grootenboer		
13-05-2010	1	adult	ter plaatse	Kleine Plevier - <i>Charadrius dubius</i>	R.C.Grootenboer		
13-05-2010	1	adult	ter plaatse	Oeverloper - <i>Actitis hypoleucos</i>	R.C.Grootenboer		
10-05-2010	2	adult	ter plaatse	Oeverloper - <i>Actitis hypoleucos</i>	R.C.Grootenboer		
30-04-2010	1	adult	ter plaatse	Tapuit - <i>Oenanthe oenanthe</i>	R.C.Grootenboer		
29-04-2010	1	adult	ter plaatse	Kleine Plevier - <i>Charadrius dubius</i>	R.C.Grootenboer		
28-04-2010	1	adult	ter plaatse	Kleine Plevier - <i>Charadrius dubius</i>	R.C.Grootenboer		
28-04-2010	1	adult	ter plaatse	Tapuit - <i>Oenanthe oenanthe</i>	R.C.Grootenboer		
28-04-2010	1	onbekend	baltzend / zingend	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	R.C.Grootenboer		
25-04-2010	1	adult	ter plaatse	Kleine Plevier - <i>Charadrius dubius</i>	R.C.Grootenboer		
23-04-2010	1	onbekend	ter plaatse	Groenpootruiter - <i>Tringa nebularia</i>	R.C.Grootenboer		
23-04-2010	1	onbekend	baltzend / zingend	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	R.C.Grootenboer		
11-04-2010	1	adult	ter plaatse	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	R.C.Grootenboer		
09-04-2010	1	adult	ter plaatse	Kleine Plevier - <i>Charadrius dubius</i>	R.C.Grootenboer		
09-04-2010	1	adult	ter plaatse	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	R.C.Grootenboer		
05-04-2010	1	onbekend	baltzend / zingend	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	R.C.Grootenboer		

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601